

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра педагогічної та вікової психології

Загальний
ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з науково-педагогічної і
навчально-методичної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В. *С. В. Гаврилюк*
Протокол № 2 від 17.10.2018 р.

ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
(практична психологія)

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

підготовки бакалавр
галузі знань 0301 Соціально-політичні науки
напряму 6.030102 Психологія

Луцьк – 2018

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи психологічної практики (практична психологія)» для студентів за напрямом підготовки бакалавр, спеціальності 8.03010201 «Психологія».

Дата завершення роботи над програмою
30.09. 2018 р. – 10 с.

Розробники:

Дмитріюк Н.С., кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогічної та вікової психології

Рецензент:

Мельник А.П. – кандидат психологічних наук, доцент, кафедри практичної психології та безпеки життєдіяльності

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології протокол № 3 від 19.09.2018 р.

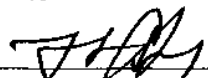
Завідувач кафедри (Гошовський Я. О.)

Робоча програма навчальної дисципліни

Схвалена науково-методичною комісією факультету психології та соціології

Протокол № 2 від 19. 09. 2018 р.

Голова науково-методичної

комісії факультету (Іванашко О. Є.)

Робоча програма навчальної дисципліни

схвалена науково-методичною радою університету

протокол № ____ від ____ . ____ 2018 р.

© Дмитріюк Н.С. 2018 р

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Шифр і назва галузі знань – 0301 Соціально-політичні науки	за вибором
	Напрямок підготовки - 6.030102 Психологія	
Модулів 2		Рік підготовки – 4
Змістових -3		Семестр – 9
ІНДЗ: немає		Лекції –8 год.
Загальна кількість годин – 72 год.		Практичні (семінари) – 6 год.
		Контрольна робота – 9год.
	Освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр	Самостійна робота – 38 год.
		Індивідуальна робота – 20 год.
		Форма контролю: <u>залік</u>

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Основи психологічної практики (практична психологія)» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавр галузі знань 0301 Соціально-політичні науки.

Метою курсу є аналіз змісту професійної діяльності практичного психолога у сучасному суспільстві та вивчення психологічної реальності у практичному вимірі.

Програма включає теоретичні та практичні питання прикладної психології: діагностика, корекційно-розвивальна, консультативна, просвітницька, навчальна робота. Узагальнення та використання кращого досвіду практичних психологів.

Завданнями вивчення дисципліни «Основи психологічної практики» передбачено:

- ознайомити студентів з особливостями становлення особистісного «Я» майбутнього фахівця в умовах психологічної практики;
- уявлення про основні проблеми розвитку особистості та підходи до її вивчення;
- історичні, культурні та соціальні чинників у становленні психіки;
- розвивати самопізнання у поведінці, діяльності та особистісному розвитку людини;
- застосування прийомів саморегуляції;

- інтерпретація даних елементарного психологічного дослідження;
- вирішення проблем міжособистісної взаємодії.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця вивчення дисципліни студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- визначати основні категорії і поняття, парадигми практичної роботи з людиною;
- виявляти предметну сутність дисципліни;
- висувати гіпотези про причини виникнення тієї або іншої психологічної, життєвої ситуації особистості;
- на практиці диференціювати різні прояви психічних явищ
-

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Інд.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади психологічної практики.							
Тема №1. Теоретичні підходи та особливості предмету основи психологічної практики .	8	1			2	4	1
Тема №2. Обґрунтування специфіки психіки людини у сфері психологічної практики.	8		1		2	4	1
Тема №3. Психологічний портрет структури особистості у практичному вимірі.	8	1			2	4	1
Тема №4. Категоріальна система психологічної практичної психології	9	1	1		2	4	1
Тема №5. Психологічна проблема як базова категорія практичної психології: сутність, зміст, специфіка та шляхи розв'язання.	8	1			2	4	1
Разом за змістовим модулем 1	32	4	2		10	20	5
Змістовий модуль 2. Особистість практикуючого психолога та специфіка його							

професійної майстерності.							
Тема 6. Сутність особистісної підготовки та професійної діяльності практикуючого психолога.	10	1	1		2	5	1
Тема №7. Профілактика та конструктивне вирішення типових помилок у професійній діяльності практикуючого психолога (аналіз та рекомендації).	10	1	1		2	5	1
Разом за змістовим модулем 2	20	2	2		4	10	2
Змістовий модуль 3. Проблема особистості та її життєвого шляху у практичній психології.							
Тема №8. Практична психологія та психологічна практика як галузь професійної діяльності.	5	1			2	2	
Тема №9. Особистість у практичній психології	7	1	1		2	2	1
Тема №10. Життєвий шлях особистості..	8		1		2	4	1
Разом за змістовим модулем 3	20	2	2		6	8	2
Усього годин	72	8	6		20	29	9

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

№ з/п	Тема
1	Поняття практичної психології
2	. Специфіка та взаємозв'язок наукової, практичної та побутової психології
3	Система принципів психологічної практики.
4	Особистісна підготовка практичного психолога.
5	Етичні засади діяльності практичного психолога.
6	Формування здорового способу психічного життя клієнта.
7	Види групової роботи у психологічній практиці.
8	Техніки роботи з групою у психологічній практиці.
9	Статеві-вікові особливості клієнтів та їх вплив на групову роботу.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів за модулями

Поточний контроль (маx = 40 балів)										Модульний контроль (маx = 60балів)		Загальна кількість балів
Модуль I										Модуль II		
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2		Змістовний модуль 3			МКР 1	МКР2	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	30	30	100

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Абрамова Г.С. Практична психологія: Підручник для студентів вузів. - Вид. 6-е, перероб. і доп. / Г.С. Абрамова. - М.: Академічний проект, 2001. - 480 с.
2. Андреева Г.М. Психологія соціального пізнання / Г.М. Андреева. - М.: Аспект - прес, 2004.- 237 с.
3. Адлер А. Практика и теория индивидуальной психологии: Пер. с нем. / А. Адлер. – М.: Фонд За экономическую грамотность, 1995. – 296 с..
4. Адлер А. Наука жить: Пер. с англ. и нем. / А. Адлер. – К.: Порт-Ройял, 1997. – 288 с..
5. Божович Л.І. Вибрані психологічні праці. Проблеми формування особистості / Л.І. Божович. - М., 1997. - 352с.
6. Волков Б.С. Методологія і методи психологічного дослідження / Б.С. Волков. - М.: Академічний проект, 2006.

7. Грановская Р. М. Элементы практической психологии. / Р. М. Грановская. -- 5.изд., испр. и доп. -- СПб.: Речь, 2003. -- 655с.
8. Гуменюк О.Є. Психологія Я-концепції. / О.Є. Гуменюк. – Тернопіль: Економічна думка, 2002. – 186 с.
9. Головаха Е. И. Психологическое время личности / Е. И. Головаха, А. А. Кроник. – К.: Наукова думка, 1984. – 207 с.
10. Дуткевич Т. В. Вступ до спеціальності: практична психологія. / Т. В. Дуткевич., О. В. Савицька. -- Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2005. -- 208 с.
11. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості / Г. С. Костюк . - К., 1989. - С. 308.
12. Коржова Е. Ю. Методика „Психологическая автобиография” в психодиагностике жизненных ситуаций. / Под ред. Л. Ф.Бурлачука / Е. Ю. Коржова. – К.: МАУП, 1994. – 109 с
13. Лубовский Д.В. Введение в методологічні основи психології / Учеб.пособие для вузів / Д.В. Лубовский - М.: МПСІ, 2007
14. Максименко С.Д., Ільїна Т.Б.. До проблеми розробки освітньо-кваліфікаційної характеристики сучасного психолога. / Практична психологія та соціальна робота. – 1999. - № 1. – с.2-6.
15. Мясичев В.Н. Психология отношений: Избранные психологические труды (под ред. Бодалева А. А) / В.Н. Мясичев . - М.: Модэк МПСИ, 2004.
16. Мілютіна К. Л. Теорія та практика психологічного тренінгу / К. Л. Мілютіна . — К.: МАУП, 2004. — 192 с
17. Мэй Р. Искусство психологического консультирования /Пер. с англ. Т.К. Кругловой /Р. Мэй . – М.: Независимая фирма "Класс", 1994, - 144 с..
18. Мольц М. Я - это я, или Как стать счастливым / М. Я Мольц. — СПб.: Лениздат, 1992 - 192с.
19. Овчинников Б. В. Типы темперамента в практической психологии / Б. В. Овчинников, И. М. Владимиров, К.П. Павлов. - СПб.: Речь, 2003. -- 282 с.
20. Панок В.Г. Основи практичної психології / В.Г Панок, Т.М Титаренко, Н.В. Чепелева. — К.: Либідь, 2006. — 536 с.
21. Петрушин С.В. Мастерство психологического консультирования / Под ред. А.А. Бадхена, А.М. Родиной / С.В Петрушин. – СПб : Речь, 2006.- 200 с..
22. Пов'якель Н. І. Професійна рефлексія психолога-практика. // Практична психологія та соціальна робота. – 1998. - № 6-7. – с. 3 - 6
23. Рабочая книга практического психолога: Пособие для специалистов, работающих с персоналом / Под ред. А.А.Бодалева, А.А.Деркача, Л.Г.Лаптева. – М.: Изд-во Института Психотерапии, 2001. – 640 с.
24. Роджерс К. Взгляд на психотерапию. Становление человека / К. Роджерс. - М.: Прогресс, 1994. С. 153-171.
25. Савчин М.В. Вікова психологія. Навчальний посібник / М.В Савчин, Л.П Василенко.- Дрогобич, видавнича фірма «Відродження», 2001 -287 с..

26. Титаренко Т. М. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності / Т. М. Титаренко. – К.: Либідь, 2003. – 376 с.
27. Титаренко Т. М. Життєва криза очима психолога / Т. М. Титаренко // Психологія життєвої кризи / відп. ред. Т. М. Титаренко. – К.: Агропромвидав України, 1998. – С. 8-68.
28. З. Фрейд. Введение в психоанализ. Лекции / Фрейд. З. - М.: Наука, 1991. - 456с.
29. Фрейд З. Психология бессознательного: Сб. произведений / Сост., науч. ред., авт. вступ. ст. М.Г. Ярошевский / Фрейд. З.— М.: Просвещение, 1990. — 448 с.
30. Франкл В. Десять тезисов о личности //Экзистенциальная традиция: философия, психология, психотерапия. - 2005. - № 2. - с. 4-13.
31. Щедровицький Г. Методологічна організація сфери психології // Психологія і суспільство. – 2000. – №2. – С. 6–24.
32. Яценко Т. С. Активная социально-психологическая подготовка учителя к общению с учащимся; Кн. для учителя / Т. С. Яценко. - К., «Освіта», 1993. - 208 с..
33. Яценко Т. С. Психологічні основи групової психокорекції / Т. С. Яценко. – К. : Либідь, 1996. – 262 с.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Загальне уявлення про практичну психологію як наукову галузь.
2. Визначення наукової, життєвої, практичної, та прикладної психології: сучасні напрями і тенденції розвитку в Україні.
3. Специфіка практичної психології як галузі психологічної науки, основні завдання, структура.
4. Специфіка формування і функціонування Національної системи соціально-психологічної служби (НССПС): її основні завдання та функції.
5. Методологічні основи практичної психології.
6. Система принципів психологічної практики.
7. Принципи побудови професійної діяльності у практичній психології.
8. Проблема синтезу психологічної структури особистості.
9. Загальнопсихологічна структура якостей, функцій та процесів особистості.
10. Психологічні проблеми особистості: їх якості, шляхи та специфіка розв'язання.
11. Завдання, структура та основні розділи практичної психології.
12. Основні вимоги до особистості практикуючого психолога.
13. Сучасні уявлення про психіку. Специфіка психіки людини та психологічні особливості впливу на неї.
14. Структурна модель будови психіки як основний інструмент у роботі практикуючого психолога.
15. Динаміка співвідношення та особливості функціонування на рівні об'єктивного та суб'єктивного, свідомого та несвідомого у психіці людини.
16. Загальна психологічна характеристика особливостей мислення особистості та її світосприймання у вітчизняній психологічній практиці.

17. Психологічний портрет структури особистості у практичному вимірі.
18. Психологічна проблема та життєва ситуація як центральні категорії у практичній психології.
19. Життєва шлях особистості, життєва перспектива та доля: визначення, основні підходи.
20. Структура та зміст психологічної проблеми особистості.
21. Психологічні засоби вирішення та розв'язання проблем.
22. Аналіз, осмислення та усвідомлення психологічної проблематики у життєвій ситуації людини.
23. Вимоги до професійної ролі у діяльності практикуючого психолога.
24. Особливості організації і побудови професійного спілкування у практичній діяльності психолога .
25. Формування здорового способу психічного життя особистості.
26. Проблема життєвого шляху особистості у психології.
27. Періодизація психічного розвитку та етапи життєвого шляху.
28. Психологічний вік людини і час життя.
29. Життєві кризи особистості.
30. Психосоціальний фон життєвого шляху.
31. Дайте визначення науковій психології.
32. Дайте визначення практичній психології.
33. Види діяльності практичних психологів у різних галузях психологічної практики.
34. Специфіка та взаємозв'язок наукової, практичної та побутової психології
35. Система принципів психологічної практики.
36. Рівні професійної підготовки практичного психолога.
37. «Професійна ідентифікація» та «самооцінка професійно значущих якост»?
38. Обґрунтуйте значення культури мислення для ефективної професійної діяльності практичного психолога.
39. Етичні засади діяльності практичного психолога.
40. Сутність правової та моральної регуляції професійної діяльності практичних психологів.
41. Основні моральні засади діяльності практичного психолога.
42. Проаналізуйте Етичний кодекс психолога та назвіть його засадничі принципи.
43. Формування здорового способу психічного життя клієнта.
44. Питання для самостійного опрацювання
45. Дайте характеристику індивідуально-психологічного синдрому стресової нестійкості особистості; назвіть шляхи його подолання.
46. Спільне і відмінне саногенне мислення Ю. Орлова та позитивне мислення М. Мольца.
47. Специфіка групової психологічної практики.
48. Типологія групової роботи за Р. Кочюнасом.
49. Функції практичного психолога на різних стадіях розвитку групи у психологічній практиці.

50. Функції паузи мовчання клієнта у психологічній практиці
51. Розкрийте зміст поняття “зріла особистість” у психології.
52. Назвіть характерні ознаки психологічної зрілості особистості.
53. Психологічна характеристика різних етапів зрілості людини.
54. Основні проблеми зрілого віку людини.
55. Типові проблеми роботи з клієнтами, обумовлені їх статевими відмінностями.